

Monitor

Discriminatie 2018

Noord-Holland

April 2019

Noord-Holland Noord

Zaanstreek/Waterland

Kennemerland

Wat vertellen de cijfers?

Discriminatie is het ongelijk behandelen van mensen op grond van kenmerken die er niet toe doen. Discriminatie is bij wet verboden.

De *Monitor Discriminatie 2018 Noord-Holland*¹ geeft een overzicht van de discriminatieklachten bij drie Anti-discriminatie-voorzieningen (ADV's) en registraties van discriminatie bij de politie eenheid Noord-Holland. Daarnaast besteedt deze monitor aandacht aan verzoeken om een oordeel aan, en oordelen van het College voor de Rechten van de Mens (het College).

Op pag. 5 vindt u casuïstiek achter de cijfers.

Voor maatwerk per gemeente verwijzen wij naar de werkplannen en jaarverslagen van ADV's. Het landelijke rapport *Discriminatiecijfers in 2018* is te raadplegen op www.discriminatie.nl

Daling aantal klachten bij ADV's, stijging bij politie

In 2018 zijn bij de drie ADV's in de politie-eenheid Noord-Holland 306 discriminatie-klachten ingediend, in behandeling genomen en geregistreerd. Het aantal klachten is hiermee gedaald met 6% ten opzichte van 2017. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld: de ADV's laten gezamenlijk een daling zien van 8%.

We dienen te vermelden dat de onderlinge verschillen tussen de

drie ADV's in Noord-Holland groot zijn. Een sterke daling² bij één van de ADV's is in 2018 van invloed op het totaal. Het aantal klachten bij de andere twee ADV's blijft ongeveer gelijk.

De sterke toename van het aantal zaken via eigen screening is grotendeels toe te schrijven aan de ADV in Zaanstreek/Waterland. Dat heeft vooral te maken met a) signalering van een sterke toename van extreemrechtse activiteiten en incidenten in de Zaanstreek en b) incidenten rondom de landelijke Sinterklaasintocht in de gemeente Zaanstad.

De politie-eenheid Noord-Holland registreerde 375 discriminatie-incidenten, dat is een stijging van 7% ten opzichte van 2017. Dit is niet in lijn met de landelijke daling van het aantal registraties bij de politie van 6%.

Herkomst en huidskleur

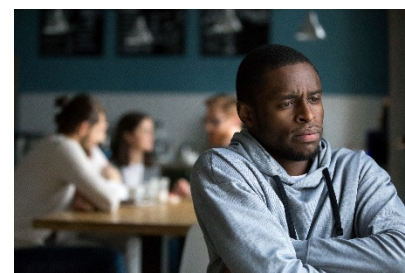
Ongeveer de helft van de klachten gaat over discriminatie op grond van herkomst en huidskleur, bij zowel de ADV's (53%) als de politie (51%).

In de afgelopen jaren fluctueren de procentuele aandelen enigszins, maar de trend is stijgend.

Bij de ADV's is sprake van een stijging -ook relatief- van deze klachten (van 141 naar 170 klachten). Bij de politie zien we eveneens een stijging (van 162

naar 189 registraties). De stijging zien we ook terug in het landelijke beeld van zowel de ADV's als de politie.

De kruistabellen van de ADV's en de politie op pag. 9 tonen aan dat discriminatie op grond van herkomst en huidskleur op vrijwel alle terreinen voorkomt.

Discriminatie op grond van herkomst en huidskleur is een structureel verschijnsel. Het is veelomvattend en lastig aan te pakken. Om een paar voorbeelden te noemen:

- De Zwarte Piet discussie, maar ook reacties die onder andere Sylvana Simons oproept maken mensen steeds meer bewust op het onderwerp en vooral op sociale media zijn de discriminerende opmerkingen en scheldpartijen niet van de lucht.

- Mensen met een migratie-achtergrond hebben een lagere kans om te worden uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek bij uitzendbureau.

¹ Exclusief politie-eenheid Amsterdam en Gooien Vechtstreek.

² Vanwege beperkte capaciteit bij één van de ADV's kon er minder 'outreaching' gewerkt worden. Dit leidde tot minder klachten.

- De benadeling van woonwagenebewoners door bepaalde gemeenten is nog steeds actueel.

- Het zijn vooral mensen met een donkere huidskleur die in de openbare ruimte bovengemiddeld vaak te maken krijgen met scheldpartijen en antizwart racisme.

Handicap en chronische ziekte

Het aantal klachten bij de ADV's is in 2018 met 36 nog steeds hoog, na de piek in 2017 met 53 discriminatieklachten op grond van handicap en chronische ziekte. De sterke toename heeft waarschijnlijk te maken met de ratificatie van het VN verdrag en de uitbreiding van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte in 2016.

Het College voor de Rechten van de Mens opende in 2017 een online meldpunt. En de rijksoverheid voerde in 2017 de campagne 'Meedoen met een handicap' in 2017.

Wellicht is in 2018 nog sprake van een na-ijleffect van deze activiteiten.

Landelijk laten de gezamenlijke ADV's in 2018 een stijging zien van het aantal klachten op grond van handicap en chronische ziekte.

De kruistabel van de ADV-klachten op pag. 9 laat zien dat dit type zaken zich in 2018 vooral voordoet in relatie tot collectieve voorzieningen. Het betreft ook veel klachten over de arbeidsmarkt en commerciële dienstverlening.

Bij de politie wordt bijna geen aangifte gedaan van discriminatie

op grond van handicap of chronische ziekte.

Bij het College is het aantal verzoeken om een oordeel op grond van handicap in 2018 ongeveer verdubbeld naar 15.

(Homo)seksuele gerichtheid

Het aantal discriminatieklachten bij de ADV's in Noord-Holland op grond van (homo)seksuele gerichtheid is na twee piekjaren (2016 en 2017) sterk gedaald naar 6. Het betreft nog maar 2% van het totale aantal klachten bij de ADV's. Landelijk is dit aandeel ook laag: 4%.

Daarentegen wordt bij de politie relatief veel aangifte gedaan van vijandigheid of geweld tegen LHBT's³. Het betreft 92 registraties van discriminatie in 2018, circa een kwart van het totaal. We zien een licht stijgende trend van het aantal politieregistraties op grond van (homo)seksuele gerichtheid in Noord-Holland in de afgelopen vijf jaar.

De politie is er veel aan gelegen om LHBT's van dienst te zijn en te ondersteunen bij het doen van een aangifte of melding, mede dankzij het netwerk Roze in Blauw⁴.

Uit de landelijke LHBT-monitor 2018 van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) komt naar voren dat homo's en lesbiennes steeds minder geweld meemaken. Wel hebben zij nog steeds te maken

met respectloos gedrag, bijvoorbeeld op straat. Grote kanttekening hierbij is dat het lijkt dat veel LHBT's hun gedrag hebben aangepast en bijvoorbeeld niet meer hand in hand over straat gaan om conflicten te voorkomen.

In de kruistabel van de politie op pag. 9 is af te lezen dat deze vorm van discriminatie vooral wordt ervaren in de directe woonomgeving en op de openbare weg/ruimte. In 2018 zien we ook een toename van discriminatieregistraties op het terrein van media en communicatie (van 11 naar 18 incidenten).

Geslacht

Over discriminatie op grond van geslacht komen bij de ADV's relatief veel klachten binnen. In 2018 waren dat er 29 (9% van het totale aantal discriminatieklachten). Ongeveer tweederde van de klachten op grond van geslacht wordt gemeld door vrouwen. Het betreft regelmatig zwangerschapsdiscriminatie. In 2018 gaat het in vijf gevallen om discriminatieklachten van transgenders. Formeel vallen transgenders onder de discriminatiegrond geslacht. Uit de eerder genoemde LHBT-monitor 2018 blijkt dat transgenders het zwaar hebben in Nederland: 'de leefsituatie van transgenders steekt op alle terreinen negatief af.'

Bij de politie wordt bijna geen aangifte gedaan op grond van geslacht, ook niet door transgenders.

Moslimdiscriminatie

Deze vorm van discriminatie is bij de ADV's 17 keer gemeld. Bij de

³ Lesbisch, homo- en biseksueel, transgender

⁴ Deze teams zijn aanspreekpunt voor LHBT's binnen én buiten de politie.

ADV's fluctueert het aantal klachten hieromtrent elk jaar. In 2018 zien we ineens weer een stijging na een aantal jaren van daling. Hier ligt ook een relatie met activiteiten van extreemrechtse organisaties als Identitair Verzet en Rechts in Verzet in de Zaanstreek (geplande moskee in Assendelft, verzet tegen islamitisch slachthuis in Zaandam) en stickerende aanhangers van Identitair Verzet in de IJmond.

Bij de politie in Noord-Holland is het aantal aangiften door moslims jaarlijks sterk afgenomen. In 2015 kwamen hierover 34 aangiften binnen, in 2018 is dit aantal ongeveer gehalveerd. Al moeten we in 2018 wel rekening houden met een iets andere methodiek bij de politie (zie toelichting op pag. 8). Landelijk is er bij de politie eveneens sprake van een daling.

Uit gesprekken met belangenorganisaties van moslims komt naar voren dat moslim-discriminatie in het dagelijks leven niet minder lijkt geworden. Wellicht voelt men zich wel steeds minder geroepen om hier melding van te maken; men lijkt er meer in te berusten.

Antisemitisme

Bij de ADV's in Noord-Holland komen weinig klachten binnen over antisemitisme. In 2018 waren het er vijf (1,5% van alle gronden).

De Joodse gemeenschap in Nederland is klein met tussen de 40.000-50.000 joden. De meerderheid woont in Amsterdam en Amstelveen.

Zes procent van de registraties bij de politie in Noord-Holland (excl. Amsterdam) gaat over anti-semitisme. Het speelt zich vooral af in de directe woonomgeving en in de openbare ruimte.

Hoewel er volop extreemrechtse organisaties actief zijn, vooral in de Zaanstreek, richten zij hun pijlen steeds minder op Joden en vaker op moslims of verspreiden zij pro-Zwarte Pieten pamfletten.

Leeftijd

Hoewel leeftijdsdiscriminatie (vanaf 45 jaar) op de arbeidsmarkt sterk gevoeld wordt⁵, komen hierover relatief weinig klachten binnen bij ADV's. Ondanks de aantrekkelijke arbeidsmarkt vinden werklozen van 45 jaar of ouder nog steeds minder snel werk dan jongere werklozen⁶ of ze krijgen minder snel een vast contract. Leeftijd staat niet als discriminatiegrond in het Wetboek van Strafrecht; daarom is aangifte bij de politie niet mogelijk.

Bij het College is het aantal verzoeken om een oordeel op grond van leeftijd 2018 sterk gestegen.

Terreinen

Bij de ADV's komen de meeste klachten binnen over de arbeidsmarkt, collectieve voorzieningen en onderwijs⁷. Bij de politie betreffen de meeste aangiften en registraties van discriminatie, naast de directe woonomgeving, de openbare ruimte. Het gaat dus vaak om verschillende type discriminatie-incidenten en locaties waarvoor mensen contact opnemen met de ADV's of de politie. Als men te maken krijgt met discriminerende scheldpartijen en geweld stapt men veelal naar de politie, terwijl ongelijke behandeling op het werk, op school of in contact met collectieve voorzieningen een andere benadering vraagt. ADV's adviseren hierbij en kunnen soms een bemiddelende rol spelen.

Er is alleen duidelijk overlap tussen de ADV's en de politie als het gaat om buurt&wijk en de directe woonomgeving; hierover worden bij beiden de meeste incidenten gemeld.

Klachten en incidenten per gemeente

Het aantal klachten en incidenten per gemeente is te bekijken op pag. 10.

Hierbij is ook het aantal discriminatieklachten en -meldingen per 1.000 inwoners berekend. Het is interessant om te zien hoe gemeenten die vergelijkbaar zijn in inwoneraantallen zich tot elkaar verhouden.

⁵ Ervaren discriminatie in Nederland, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2014

⁶ CBS, Kwartaalbericht arbeidsmarkt derde kwartaal, 2017

⁷ Los van het hoge aandeel discriminatie-incidenten in de eigen woonwijk.

Voorbeelden van klachten en incidenten

Racistische dreigbrief

In januari 2018 wordt op de deur van een Turks-Nederlands gezin dat in Zaandam woont een van een hakenkruis voorziene dreigbrief met racistische teksten bevestigd. Ook wordt hun deur besproeid met rode verf. Van het incident is aangifte gedaan bij de politie, maar ondanks een uitgebreid onderzoek is niet duidelijk geworden wie de dader(s) is/zijn.

Ham op brood

Een moeder stuurt een mail naar ADV Kennemerland omdat haar dochter van negen jaar gepest wordt op school door kinderen die moslim zijn, varkensvles vies vinden en haar daarom ook. Want ze heeft ham op haar brood. De ADV stelt voor om in gesprek te gaan met de directeur van de basisschool. En voorstellen om voorlichting te geven op de school. De moeder is blij met de aanpak en haar dochter voelt zich gehoord. Er volgt eerst een gesprek met de directeur die zich terughoudend opstelt en de klacht van de leerling niet ernstig genoeg vindt om daar gastlessen aan te wijden. Uiteindelijk kiest hij er toch voor om zaken bespreekbaar te maken in de klas. Er worden gastlessen gegeven, zonder in te zoomen op de specifieke gebeurtenissen, in twee groepen 7. De docenten zijn enthousiast over de aanpak van de ADV en het onderwerp is breed besproken op de school.

Rolstoel in de trein

Een van zijn rolstoel afhankelijke student wil met de trein naar zijn school kunnen reizen. Hoewel hij zich houdt aan de regels die de Nederlandse Spoorwegen hanteert voor het vervoer per rolstoel komt het regelmatig voor dat er op het station geen rolstoelbegeleider klaarstaat om hem in de trein te helpen. Ook wordt hij soms niet meegenomen, omdat de trein te vol zou zijn. Of hij wordt vergeten, waardoor hij pas op een verder gelegen station de trein kan verlaten. Hij roept daarom de hulp in van ADV Zaanstreek/ Waterland. Omdat de NS, ondanks diverse verzoeken, niet reageert op de door de ADV voorgelegde klachten, besluiten de melder en de ADV om het College voor de Rechten van de Mens te vragen om een oordeel over de handelswijze van de Nederlandse Spoorwegen. De NS reageert daarop alsnog met excuses voor de gang van zaken en geeft de toezegging dat de melder voortaan ongehinderd moet kunnen reizen. Sindsdien kan de student vrijwel probleemloos de trein gebruiken. En bij de NS is er meer bewustwording rondom deze problematiek.

Uitgescholden, bespuugd en geslagen

Een jonge melder doet aangifte bij de politie in Velsen. Hij fietste samen met twee vrienden naar school en werd door circa vijf jongens ingesloten en gedwongen te stoppen met zijn fiets, de

jongens zeiden tegen hem:

‘Kankerneger, we gaan je kapot slaan!’ De jongen is bespuugd en geslagen. Hij werd gevraagd zijn dure jas en geld af te geven. De twee vrienden bleven steeds in de buurt van het slachtoffer. Op enig moment ziet de jongen kans om er op de fiets vandoor te gaan richting school. De school gaf aan dat er eerder die week een soortgelijk incident is geweest. Er is onderzoek gedaan met behulp van camerabeelden; maar dit heeft niets opgeleverd: er zijn geen verdachten aangehouden. Vanuit de politie is vooral geïnvesteerd in het zichtbaar aanwezig zijn in de buurt van de school.

Te oud voor een vast contract

Een melder werkt al enkele jaren via een uitzendbureau bij een transportmaatschappij. Hij krijgt nooit klachten en wel af en toe een compliment. Als er ruimte is voor vaste medewerkers, komt hij daarvoor niet in aanmerking. Hem valt op dat jongere collega's wel een vast contract krijgen. Als hij hierover *off the record* een vraag stelt aan de leidinggevende dan geeft zij volgens melder aan dat zij inderdaad graag jongere mensen in vaste dienst nemen. Als hij hier officieel over klaagt, wordt dit ontkend, en zijn er ook ineens wél klachten over hem binnengekomen. ADV Noord-Holland Noord stuurt een brief maar het bedrijf ontkent; het blijft het woord van de één tegen de ander. De melder heeft ondertussen een andere betrekking gevonden.

Totalen 2018

Noord-Holland

Totaal aantal discriminatieregistraties

	<u>2017</u>	<u>2018</u>
ADV's		
Discriminatie klachten/meldingen	324	306
Eigen screening *	8	25
Politie		
Discriminatie incidenten	350	375
Discriminatie -incidenten tegen werknemers met publieke taak**	110	76
College voor de Rechten van de Mens		
Aantal verzoeken om oordeel, instroom	28	43

De totalen in bovenstaande tabel zijn terug te vinden in de afzonderlijke kolommen onder terrein (bij de ADV's) en terrein/locatie (bij de politie). Het betreft altijd maar één terrein per klacht, terwijl het per klacht soms om meerdere gronden kan gaan.

*Eigen screening door ADV's zijn registraties van discriminatievoorvallen die in de regionale media of op sociale media verschenen en het betreft vacature screening. Deze zaken zijn niet door burgers gemeld. In de tabellen Grond, Terrein en Wijze van discriminatie zijn de eigen screenings niet opgenomen.

**Discriminatie-incidenten tegen werknemers met publieke taak worden apart geregistreerd. Dit zijn mensen die werken in overheidsdienst of namens de overheid, zoals politieagenten, ambulancepersoneel en medewerkers in het openbaar vervoer.

Werkwijze ADV's Noord-Holland

	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Advies en informatie	195	210
Alleen registratie	90	91
Bijstaan in procedures	32	49
Beïnvloeding beleid	11	43
Bemiddeling	23	41
Eigen onderzoek ADV	4	20
Overig	15	20
Doorverwijzing	12	14

ADV's Noord-Holland

	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Discriminatiegrond (meer gronden per klacht mogelijk)		
Herkomst, huidskleur (ras)	141	170
Handicap/chronische ziekte	53	36
Geslacht	29	29
Godsdienst (tegen moslims)	17 (12)	22 (17)
Leeftijd	24	21
Nationaliteit	10	12
(Homo)seksuele gerichtheid	16	6
Antisemitisme	11	5
Politieke overtuiging	3	0
Arbeidscontract	0	4
Niet-wettelijke gronden	30	14
Overig	3	5
Totaal	337	324

Terrein (= gelijk aan totaal aantal klachten)

Arbeidsmarkt	77	65
Collectieve voorzieningen	41	46
Buurt/wijk	42	41
Commerciële dienstverlening	32	32
Onderwijs	25	33
Openbare ruimte	9	20
Media en reclame	6	17
Horeca/amusement	19	14
Publieke/politieke opinie	13	10
Politie en Justitie	19	6
Sport en recreatie	11	5
Huisvesting	8	5
Overig	19	11
Totaal	324	306

Wijze van discriminatie

Omstreden behandeling	196	157
Vijandige bejegening	106	138
Bedreiging	5	13
Geweld	4	3
Overig	14	5
Totaal	325	316

Politie Noord-Holland

	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Discriminatiegrond		
Herkomst, huidskleur	162	189
(Homo)seksuele gerichtheid	86	92
Antisemitisme	26	20
Godsdienst (tegen moslims)	26(25)	17(16)
Handicap	4	2
Geslacht	3	4
Overig/onbekend***	74	52
Totaal	381	376
Terrein/locatie (= gelijk aan totaal aantal registraties)		
Directe woonomgeving	113	131
Openbare weg - niet verkeer	78	91
Openbare weg - verkeer	22	26
(Soc.) media en communicatie	24	30
School	13	19
Horeca/uitgaan	17	13
Commerciële dienstverlening	12	16
Binnenshuis	19	14
Sport gerelateerd	7	5
Openbaar vervoer	3	4
Onbekend/overig	42	26
Totaal	350	375
Wijze van discriminatie		
Uitlating	199	192
Geweld (i.c.m. met uitlating)	59(57)	51(44)
Bekladding	22	43
Bedreiging	54	40
Vernieling	30	17
Pesterij	6	10
Weigering	3	7
Overig/onbekend	20	15
Totaal	393	375

*** In 2017 zijn 'ongerichte' hakenkruisen onder de grond onbekend geregistreerd. Gerichte hakenkruisen vallen onder antisemitisme.

College voor de Rechten van de Mens

Aantal verzoeken om een oordeel, instroom

	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Discriminatiegrond		
Handicap/chronische ziekte	8	15
Leeftijd	1	10
Geslacht	8	8
Nationaliteit	2	6
Herkomst, huidskleur	3	3
Burgerlijke staat	0	1
Arbeidsduur	2	0
Vaste/tijdelijke arbeidscontracten	1	0
Politieke overtuiging	1	0
Godsdienst	0	0
Grond onbekend	2	0
Totaal	28	43

Terrein

Goederen en diensten	7	13
Arbeid - <i>Arbeidsvoorwaarden</i>	2	9
Arbeid - <i>Werving & selectie</i>	5	8
Arbeid - <i>Arbeidsomstandigheden</i>	2	6
Arbeid - <i>Aanstelling</i>	7	3
Arbeid - <i>Beëindiging arbeidsrelatie</i>	0	2
Geen terrein/onbekend	5	2
Totaal	28	43

Aantal oordelen

Oordelen met uitspraak verboden onderscheid	2	2
Oordelen zonder verboden onderscheid	7	4
Totaal	9	6

ADV's

Iedere gemeente is wettelijk verplicht om een voorziening te hebben, waar burgers terecht kunnen met klachten over discriminatie. Zo'n antidiscriminatie-voorziening (ADV) heeft tot taak om personen die een klacht hebben over discriminatie onafhankelijk advies en ondersteuning te bieden bij de afwikkeling van die klacht. Verder hebben de antidiscriminatie-voorzieningen tot taak om die klachten te registreren, zodat de overheid weet wat er speelt op het gebied van discriminatie.

Het tegengaan van discriminatie kan niet zonder voorlichting en bewustwording. De ADV's in Noord-Holland ontwikkelen en verzorgen trainingen en workshops over vooroordelen, cultuursensitiviteit, artikel 1 van de Grondwet en weerbaarheid tegen discriminatie en ongelijke behandeling. Opdrachtgevers zijn onder andere gemeenten, politie en maatschappelijke organisaties. ADV's geven ook veel voorlichting op scholen.

Toelichting op cijfers ADV's

Geslacht: De zaken geregistreerd onder geslacht betreffen ook de subcategorieën transgender (5x gemeld in 2018) en zwangerschap.

Niet-wettelijke gronden: Niet-wettelijke gronden zijn meldingen over onder meer sociale status en uiterlijke kenmerken.

Politie

De politie eenheid Noord-Holland registreerde in 2017 en 2018 aangiften en meldingen van discriminatie. Aangifte leidt vaak tot nader onderzoek van de politie en mogelijk tot strafvervolgning.

De politie registreerde ook meldingen en aangiften van

professionals (politieagenten, hulpverleners, medewerkers openbaar vervoer) die in functie te maken krijgen met discriminatoire belediging, bedreiging of mishandeling (= totale aantal registraties publieke taak). Dit is inclusief willekeurige scheldpartijen waarin woorden als homo, jood en mongool worden gebruikt.

Toelichting op cijfers politie

Discriminatiegronden: In 2017 konden er per discriminatie-incident meerdere discriminatiegronden worden gekozen door de *case screeners* van de politie. In de loop van 2018 is dit teruggebracht naar één mogelijke grond. Dit heeft tot gevolg dat de cijfers over gronden tussen 2017 en 2018 niet helemaal vergelijkbaar zijn.

Wijze van discriminatie: In 2017 konden er per discriminatie-incident meerdere discriminatiewijzen worden gekozen door de *case screeners* van de politie. In 2018 is dit teruggebracht naar één mogelijke wijze (de meest ernstige). Dit heeft tot gevolg dat de cijfers over wijzen tussen 2017 en 2018 niet helemaal vergelijkbaar zijn.

College voor de Rechten van de Mens

Mensen die zich gediscrimineerd voelen kunnen het College vragen hun discriminatieklachten te onderzoeken en hierover een oordeel te geven. Bij een oordeel wordt getoetst op basis van gelijke-behandelingswetgeving. Het verzoek moet gaan over kwesties die te maken hebben met werk, onderwijs, wonen, uitgaan, zorg, financiële dienstverlening, vervoer of sociale bescherming.

Lang niet alle verzoeken die binnenkomen (=instroom) leiden tot een oordeel. Dat komt doordat een deel niet ontvankelijk is. Ook worden verzoeken regelmatig ingetrokken.

De oordelen van het College over zaken in Noord-Holland 2018 met de uitspraak verboden onderscheid zijn na te lezen op www.mensenrechten.nl. Het betreft de volgende zaaknummers: 2018-3 en 2018-103.

Melders kunnen voorafgaand aan een verzoek om een oordeel bij het College advies inwinnen en ondersteuning vragen bij een ADV in de eigen regio.

Regionaal Discriminatie Overleg

Tweemaal per jaar overleggen de partners die zich in de politie-eenheid Noord-Holland bezighouden met de preventie en de strafrechtelijk aanpak van discriminatie. Dat zijn politie, Openbaar Ministerie en de ADV's. Gemeentes kunnen hierbij aanschuiven.

Onderrapportage

Discriminatie is niet altijd zichtbaar, wordt niet altijd herkend en lang niet altijd gemeld. Circa één op de acht⁸ mensen die discriminatie ervaart maakt hiervan melding bij instanties zoals een ADV, de politie of het College voor de Rechten van de Mens.

De gemelde discriminatie-ervaringen vormen dus het spreekwoordelijke topje van de ijsberg waaronder een veelvoud aan niet-gemelde ervaringen ligt verscholen. Mensen kunnen om meerdere redenen afzien van melden. Ze willen niet te lang stil blijven staan bij een negatieve ervaring of ze zijn bang voor de gevolgen van melden of aangifte doen. Soms weten mensen ook niet dat er instanties zijn waar ze discriminatie kunnen melden en dat ze bij ADV's (kosteloos) advies, informatie en ondersteuning kunnen krijgen.

⁸ Ervaren discriminatie in Nederland, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2014

Kruistabellen ADV's en Politie 2018

Dwarsverbanden tussen de gemelde discriminatiegronden en terreinen

ADV's	Herkomst, huidskleur*	Handicap	Geslacht	Gods.	Leeftijd	National	(Homo)Seks. Gerichtheid	Overig/ Niet-wet.
Buurt/Wijk	26	2	2	6		1	2	5
Onderwijs	26	3		3	1			1
Collectieve voorzieningen	24	11	5		2	4		1
Arbeidsmarkt	24	9	14	5	10	3	1	8
Openbare ruimte	17			1				2
Media/Reclame	14		1	1			1	
Commerciële dienstverlening	12	8	3	1	5	1	1	1
Horeca/amusement	9	1	2	1	1			1
Publieke/politieke opinie	5		1	3				2
Politie/OM/Vreem. Pol.	4				1	1		
Sport/recreatie	3		1			1	1	
Privésfeer	3							
Huisvesting	2	1			1	1		1
Overig/Onbekend	6	1		1				1

*inclusief 5x antisemitisme

POLITIE	Herkomst, huidskleur	(Homo)Seks. gerichth.	Antisem.	Gods.	Geslacht	Handicap	Overig
Directe woonomgeving	67	32	8	5	1	1	17
Openbare weg -niet verkeer	46	23	5	4			13
Openbare weg - verkeer	17	5	1	1			2
Commerciële dienstverlening	13	2			1		
Horeca/uitgaan	8	2		2			1
School	7	3		2			7
Binnenshuis	7	2	2		1		2
(Soc.) media en communicatie	7	19	2			1	1
Onbekend/overig	8	2	1	3	1		8
Openbaar vervoer	3						1
Sportterrein	3	1	1				
Recreatie terrein	2	1					

Met de rode omcirkeling hebben wij de aandachtsgebieden willen aangeven daar waar het gaat om relatief hoge aantallen meldingen in combinatie met een bepaald terrein. Bijvoorbeeld bij ADV's komen meldingen binnen op grond van godsdienst die zich vooral afspelen in de eigen buurt/wijk en op de arbeidsmarkt.

Aantal klachten/meldingen en registraties per gemeente per 1.000 inwoners, 2018

	Aantal inwoners Per 1-1-17	Discriminatie klachten ADV's 2018	Discriminatie registraties Politie 2018	Aantal klachten ADV's + incidenten politie per 1.000 inwoners*
Haarlem (KEN)	159.229	45	42	0,55
Zaanstad (ZAWA)	153.679	44	50	0,61
Haarlemmermeer (KEN)**	151.668	28	40	0,45
Alkmaar (NHN)	108.373	39	26	0,60
Purmerend (ZAWA)	79.928	26	17	0,54
Hoorn (NHN)	72.493	33	22	0,76
Velsen (KEN)	67.619	14	25	0,58
Den Helder (NHN)	56.020	4	20	0,43
Heerhugowaard (NHN)	54.950	8	20	0,51
Hollands Kroon (NHN)	47.600	6	6	0,25
Schagen (NHN)	46.193	3	9	0,26
Medemblik (NHN)	44.058	2	3	0,11
Beverwijk (KEN)	40.709	10	13	0,56
Heemskerk (KEN)	39.171	2	5	0,18
Edam-Volendam (ZAWA)	35.800	0	5	0,14
Castricum (NHN)	35.216	4	0	0,11
Bergen (NHN)	29.844	3	12	0,50
Langedijk (NHN)	27.608	2	3	0,18
Heemstede (KEN)	26.936	4	7	0,41
Heiloo (NHN)	22.857	1	6	0,31
Bloemendaal (KEN)	22.826	2	6	0,35
Koggenland (NHN)	22.522	3	7	0,44
Stede Broec (NHN)	21.552	4	4	0,37
Drechterland (NHN)	19.384	2	1	0,15
Enkhuizen (NHN)	18.479	3	4	0,38
Waterland (ZAWA)	17.290	2	3	0,29
Zandvoort (KEN)	16.899	5	5	0,59
Wormerland (ZAWA)	15.820	4	1	0,32
Texel (NHN)	13.545	0	10	0,74
Uitgeest (KEN)	13.465	0	1	0,07
Opmeer (NHN)	11.420	0	0	-
Landsmeer (ZAWA)	11.275	3	2	0,44
Oostzaan (ZAWA)	9.652	1	0	0,10
Beemster (ZAWA)	9.205	1	0	0,11

*Formule: aantal klachten ADV's+aantal incidenten politie/(aantal inwoners/1000)

**incl. Haarlemmerliede en Spaarnwoude

Dit is een gezamenlijke uitgave van de politie eenheid Noord-Holland en de antidiscriminatievoorzieningen (ADV's) Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek/Waterland die hierin hun discriminatiecijfers op eenheidsniveau publiceren. De Nationale Politie en het College voor de Rechten van de Mens hebben voor deze uitgave hun gegevens beschikbaar gesteld.

Uitgave: Bureau Discriminatiezaken Kennemerland

Samensteller en auteur: Marjolein van Haaften

April 2019

De Monitor Discriminatie 2018 Noord-Holland verschijnt gelijktijdig met rapporten over acht andere politie-eenheden en het landelijke rapport *Discriminatiecijfers in 2018*. Alle rapporten, zowel landelijk als op eenheidsniveau, zijn te vinden op www.discriminatie.nl, de website van de landelijke vereniging van antidiscriminatievoorzieningen (voorheen de LVTD).

Politie eenheid Noord-Holland
Postbus 57
2000 AB Haarlem
T 0900-8844
www.politie.nl

Bureau Discriminatiezaken
Kennemerland

Postbus 284
2000 AG Haarlem

t 023 531 5842
e info@bdkennemerland.nl
i bdkennemerland.nl

Art.1 Bureau Discriminatiezaken
Noord-Holland Noord

Postbus 3095
1801 GB ALKMAAR

t 072 515 4400
e info@art1nhn.nl
i Art1NHN.nl

Bureau Discriminatiezaken
Zaanstreek/Waterland

Botenmakersstraat 42
1506 TE Zaandam
t 075 612 5696

e info@bdzaanstreek.nl
p/a Bibliotheek Waterland
Waterlandlaan 40
1441 MP Purmerend
t 06 128 00 017
e info@bdwaterland.nl
i bureaudiscriminatiezaken.nl

